

Szúnyogmonitor a lakosság segítségével

Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Ökológiai Kutatóközpont (ÖK) egy új weboldalt hozott létre azzal a céllal, hogy a lakosság bevonásával feltérképezzék az emberre veszélyes kórokozókat, vírusokat terjesztő invazív szúnyogfajokat.

A szúnyogmonitor.hu egy lakossági megfigyeléseken alapuló, közösségi tudományra épülő kezdeményezés, amit április 1-jével indított el a kutatóközpont. Az oldalt azért hozták létre, hogy felmérjék az utóbbi évtizedekben fokozódó világkereskedelem következtében Európa-szerte megjelent inváziós szúnyogfajokat.

Magyarországon összesen 50 őshonos csípőszúnyogfaj él, de az utóbbi tíz év során három új faj is érkezett, amelyek számos, emberre (dengue-láz, sárgaláz, nyugat-nílusi láz) és háziállatra (szívférgesség) veszélyes betegség kórokozóit terjeszthetik. Ezek az ázsiai tigrisszúnyog, ami jellegzetesen fekete-fehér testű és csíkos lábú rovar, a japán bozótszúnyog,

Ázsiai tigrisszúnyog

amit 6 milliméteres testméretéről és csíkos lábairól lehet felismerni, valamint a koreai szúnyog, aminek ugyancsak fekete-fehér csíkosak a lábai, a torán pedig sárga vonalak láthatók. Az ázsiai tigrisszúnyog a legelterjedtebb Európában. A további járványok megelőzéséhez a kutatás első lépése megismerni, hogy hol találhatók meg az országban, milyen mó-

don terjednek, illetve mikor jelennek meg. Ezeknek az információknak a hatékony begyűjtésére kérik a kutatók a lakosság segítségét. Fotókat vagy befogott példányokat várnak az ország különböző helyeiről, ezek az adatok pedig a weboldalra felvezetve (az in-

Koreai szúnyog

fografikai ábrázolásoknak köszönhetően) térben és időben is láthatóvá válnak. Egy fejlesztés segítségével mobilapplikációs (MosquitoAlert) felületen keresztül is tudnak az emberek fényképeket és egyéb információkat küldeni a kutatáshoz.

A kutatók támogatnák, ha az országos szúnyogirtás során is figyelembe vennék a Szúnyogmonitor projekt eredményeit, hogy ha a hatóságok invazív csípőszúnyogirtást terveznek, akkor azt ott tegyék, ahol ezek a rovarok valóban előfordulnak. Ha a célfajok elterjedésének figyelmen kívül hagyásával szervezik az irtást, akkor az ország nagy területét főlegesen fűjják be rovariító szerekkel.

A kezdeményezés lényegében ökológiai koncepció, annak érdekében, hogy a kutatók megtehessek a járvány megelőzéséhez szükséges lépéseket. Napjainkra a modern járványügyi védekezési stratégia az ökológiai monitorozáson alapul, ami minél hatékonyabb, annál kisebb a járványveszély lehetősége.

Varga Tibor